

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

YTTRANDE
2016-03-17

KN 2015/8607
KU 2015/02515/KL

NY MUSEIPOLITIK (SOU 2015:89)

Konstnärsnämnden har till uppgift att främja konstnärers, dvs. skapande eller utövande personer oavsett konstområde, möjligheter att utveckla sitt konstnärskap. Myndigheten har ett övergripande uppdrag att bevaka breda konstnärspolitiska frågor inom samtliga konstområden. Myndigheten ska även främja nyskapande kultur.

Konstnärsnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet – *Ny Museipolitik SOU 2015:89*. Den välskrivna utredningen ger en god beskrivning av hur dagens svenska museiväsen kommit till och utvecklats. Skildringen av de olika utredningar och reformer som genomförts under de senaste decennierna samt kartläggningen av centralmuseerna nuvarande verksamhet är av stort värde.

En stor del av betänkandet berör dock inte Konstnärsnämndens uppdrag och lämnas därför okommenterad.

KONSTNÄRSNÄMNDENS SYNPUNKTER

10.2 Ny inriktning för museipolitiken

Konstnärsnämnden delar betänkandets övergripande bedömning att museipolitiken delvis bör få en ny inriktning som tydligt beskriver de principiella utgångspunkterna för museernas verksamhet och där institutionerna också ges större ansvar och möjligheter att förverkliga sina uppdrag. Konstnärsnämnden finner det även angeläget att större insatser görs för samordning och att medel frigörs för utveckling i hela landet.

10.3 Slå fast museernas ställning i en lag

Betänkandet föreslår att en museilag ska införas som slår fast de offentligt styrda museernas fria ställning som kunskapsinstitutioner i samhället och deras ansvar för att förmedla ett reflekterande förhållningssätt till historien och omvärlden samt en öppenhet för olika berättelser och perspektiv.

Konstnärsnämnden stöder inte förslaget att en speciell museilag införs men förordar istället att regeringen formulerar nationella museipolitiska mål som slår fast de övergripande målsättningarna. Svensk kulturpolitik har generellt valt att använda mål för politiken. Om en förändring av den linjen ska göras bör hela kulturområdet omfattas. Lagstiftning för enbart detta område skulle ge en märklig slagsida inom politikområdet om enbart offentliga kulturinstitutioner som hanterar ting/artefakt/objekt ges en lagstiftning i jämförelse med t.ex. scenkonstinstitutioner. Därutöver uppstår frågan om den utominstitutionella kultursektorns position.

Konstnärsnämnden vill också betona att myndigheten i definitionen av ett museum ser samlingar som ett kriterium. Konsthallar och motsvarande bör inte jämföras med museer utan ingår i politiken för konstverken.

10.5 Inrätta en ny myndighet för museifrågor

Betänkandet föreslår att en ny myndighet ska inrättas som ska ha till uppgift att främja utveckling av en kvalitativ museiverksamhet i hela landet. Uppdraget ska bl.a. innefatta att myndigheten ansvarar för professionsbaserad kvalitetssäkring, fördelar vissa bidrag samt ansvarar för den officiella museistatistiken och viss omvärldsbevakning.

Konstnärsnämnden delar betänkandets uppfattning att en samordning behövs. Museifrågorna behöver hanteras mer enhetligt och utvecklas. När det gäller den officiella museistatistiken ser Konstnärsnämnden gärna att den fortsatt ligger kvar hos Myndigheten för kulturanalys. Konstnärsnämnden vill sammanhanget även belysa att det kan finnas en viss problematik med alltför små myndigheter.

10.5.2 Fördela statsbidrag inom museisektorn

Betänkandet föreslår bl.a. ett nytt statsbidrag på 28 miljoner kronor till utveckling av museiverksamhet och samverkan mellan centrala, regionala och lokala museer.

Konstnärsnämnden ställer sig positiv till förslaget om att införa ett särskilt statsbidrag. Särskilt positivt är att det geografiska perspektivet vägs in och att förslaget vill stimulera samarbete mellan statliga museer och andra museer. Konstnärsnämnden tycker det är angeläget att centralmuseerna arbetar för en spridning av sin verksamhet i landet.

10.5.5 Statistik och omvärldsbevakning

Betänkandet föreslår att en ny myndighet ska ansvara för den officiella museistatistiken, samt bedriva omvärldsbevakning inom sitt verksamhetsområde, såväl nationellt som internationellt.

Konstnärsnämnden vill i sammanhanget understryka vikten av att inte återigen flytta ansvaret för museistatistiken. Istället bör Myndigheten för kulturanalys fortsatt få utveckla och bygga upp den officiella statistiken inom kulturområdet inklusive museistatiken. Detta hindrar inte en ny myndighet att analysera statistiken vidare för att särskilt utveckla museifrågor och arbeta med omvärldsanalys.

AVSLUTNINGSVIS

Beslut i detta ärende har fattats av direktör och myndighetschefen Ann Larsson den 17 mars 2016. Föredragande tjänsteperson har varit utredaren Stefan Ahlenius.

För Konstnärsnämnden

Ann Larsson

Direktör och myndighetschef